

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 438/2020-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020 a uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti [REDACTED] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť [REDACTED] **o d m i e t a .**

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín, odboru kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020 a uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020 vyšetrovateľ okresného riaditeľstva podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol trestné oznámenie (podnet) sťažovateľa vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu vydierania podľa § 189 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona proti odsúdenému [REDAKOVANÉ], ktorý sa týchto skutkov proti sťažovateľovi mal dopustiť tým spôsobom, že ho 26. apríla 2020 v čase o 9.20 h v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] pred ďalšími piatimi odsúdenými fyzicky napadol a po slovnom útoku ho následne začal udierať päťami oboch rúk do tváre, v dôsledku čoho mu spôsobil tržnú ranu pod ľavým okom, ktorá si vyžiadala lekárske ošetrenie.

Proti tomuto uzneseniu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej okresná prokuratúra rozhodla napadnutým uznesením č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020 tak, že sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že vyšetrovateľ okresného riaditeľstva a následne aj okresná prokuratúra nedostatočne zistili skutkový stav, nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy a svojvoľne si vyložili príslušné právne predpisy.

Možno zhrnúť, že podľa názoru sťažovateľa k namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020 a uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020 došlo tým, že najprv vyšetrovateľ okresného riaditeľstva napadnutým uznesením arbitrárne odmietol trestné oznámenie sťažovateľa a následne okresná prokuratúra napadnutým uznesením arbitrárne zamietla sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy bolo uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020 a uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020 porušené, napadnuté uznesenia zrušil a vec vrátil okresnému riaditeľstvu na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľ zároveň ústavný súd požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľom označené referenčné právne normy

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovo podanie je možné kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.

14. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020 a uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020.

Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označeného práva malo dôjsť tým, že najprv vyšetrovateľ okresného riaditeľstva napadnutým uznesením arbitrárne odmietol trestné oznámenie sťažovateľa a následne okresná prokuratúra napadnutým uznesením arbitrárne zamietla sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva.

15. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

16. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa a z toho vyplývajúcich viacerých nedostatkov niektorých zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania, vyhodnotiac ho za obsahovo natoľko zrozumiteľné, že umožňuje realizovať ústavný prieskum (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

18. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.1 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného riaditeľstva

19. Napadnutým uznesením ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020 vyšetrovateľ okresného riaditeľstva podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietol trestné oznámenie sťažovateľa.

20. Sťažovateľ proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra napadnutým uznesením č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva, o ktorom bolo aj rozhodnuté.

21. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv (ktorý aj využil), o ktorom bola oprávnená rozhodnúť (a aj rozhodla) okresná prokuratúra, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

22. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry

23. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

24. Ústavný súd v rámci svojej judikatúry konštantne uvádza, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. napr. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je možné vykladať spôsobom, že by garantovalo úspech v konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa. Oznamovateľ vo všeobecnosti, ale ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá preto ústavou zaručené právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie,

či je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011).

25. V tejto súvislosti ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti taktiež opakovane konštatoval, že ak orgány činné v trestnom konaní po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľa, nemohli porušiť jeho zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo sa v ňom pokračovalo. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (napr. II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09). Trestné právo je prostriedkom ultima ratio, čo znamená, že má byť použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví, nie sú dostatočné, boli už vyčerpané, sú neúčinné, prípadne sú zjavne nevhodné (napr. I. ÚS 229/2020).

26. Vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom takeého procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09, III. ÚS 45/2010). Skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, lebo ho za trestný čin označí poškodený. Poškodený má právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom Trestným poriadkom a orgány činné v trestnom konaní majú následne povinnosť sa nimi zaoberať a rozhodnúť o nich, avšak posúdenie, či skutok

napĺňa alebo nenapĺňa definičné znaky trestného činu (§ 8 Trestného zákona), resp. či sú prítomné okolnosti vylučujúce jeho protiprávnosť ako jedného z definičných znakov trestného činu, je plne v ich kompetencii. Každý má síce zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami, návrhmi a sťažnosťami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili, ale nikto nemá nárok na to, aby výsledok tohto vybavenia zodpovedal jeho predstave (III. ÚS 173/2018).

27. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ ako oznamovateľ trestnej činnosti má právo, aby sa orgány činné v trestnom konaní náležite jeho oznámením o trestnom čine zaoberali, nemá však právo na konkrétny výsledok ich postupu, nemá právo na to, aby sa výsledok preskúmania jeho oznámenia zhodoval s jeho predstavami, a taktiež nemá právo na to, aby bolo proti konkrétnej osobe iniciované trestné stíhanie.

28. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020.

29. Napadnutým uznesením č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020 okresná prokuratúra podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného riaditeľstva ČVS:ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020 o odmietnutí trestného oznámenia sťažovateľa.

Z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry vyplýva, že prokurátor okresnej prokuratúry preskúmal postup vyšetrovateľa okresného riaditeľstva a sťažnosťou napadnuté uznesenie a oboznámil sa s obsahom spisového materiálu a zadovážených dôkazov (správa z Ústavu na výkon trestu Ilava, odborné vyjadrenie na zranenia sťažovateľa).

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia prokurátor okresnej prokuratúry v podstatnom uviedol, že z dosiaľ vykonaného dokazovania sa nepodarilo preukázať, že by podozrivý naplnil objektívnu stránku skutkovej podstaty predmetných trestných

činov, pričom sťažovateľ vo svojej sťažnosti neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Prokurátor okresnej prokuratúry zdôraznil, že v danom prípade išlo o konflikt medzi sťažovateľom a podozrivým, pričom je zrejmé, že konanie podozrivého bolo ovplyvnené sporom o používanie uteráku a prerástlo prípustnú mieru v rámci spolunažívania odsúdených v cele v ústave na výkon trestu odňatia slobody, avšak nemožno opomenúť, že konanie podozrivého môže byť posúdené ako disciplinárne previnenie, a preto podľa názoru prokurátora okresnej prokuratúry vyšetrovateľ okresného riaditeľstva postupoval správne, keď vec odmietol z dôvodu, že za uvedený skutok bol podozrivému udelený disciplinárny trest. Prokurátor okresnej prokuratúry zároveň zdôraznil, že hoci predmetné konanie podozrivého je neprípustné a v žiadnom prípade ho nemožno označiť za neodporujúce zásadám riadneho spolunažívania vo výkone trestu odňatia slobody, vzhľadom na okolnosti spáchania činu ho však nie je možné označiť ani ako najzávažnejšiu formu protispoločenského konania, akou je trestný čin. Taktiež poukázal i na následky činu vyplývajúce zo záveru odborného vyjadrenia, v zmysle ktorého nedošlo k závažným zásahom do sféry sťažovateľa.

Prokurátor okresnej prokuratúry dospel k záveru, že predmetné konanie podozrivého nenaplnilo hranicu materiálneho korektívu v takom rozsahu, aby bolo možné a vhodné jeho riešenie prostriedkami trestného práva, pričom sťažovateľ v sťažnosti proti predmetnému uzneseniu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva neuviedol argumenty a skutočnosti, ktoré by spochybňovali správnosť záveru vyšetrovateľa o odmietnutí veci, ale iba vyjadril presvedčenie, že k spáchaniu trestného činu došlo. K námietkam sťažovateľa týkajúcim sa nedostatočného prešetrenia veci vyšetrovateľom okresného riaditeľstva prokurátor okresnej prokuratúry s poukazom na § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku uviedol, že na účely rozhodnutia o trestnom oznámení sťažovateľa považuje podklady zadovážené vyšetrovateľom okresného riaditeľstva za dostačujúce, keďže už z nich vyplýva, že nejde o trestný čin. Z § 196 ods. 2 Trestného poriadku pritom nevyplýva povinnosť orgánov činných v trestnom konaní prešetrovať a preverovať kompletne všetky skutočnosti, ktoré im oznamovateľ/poškodený „dá za úlohu“ preveriť.

Prokurátor okresnej prokuratúry považoval postup vyšetrovateľa okresného riaditeľstva za správny a v súlade s trestnoprávnymi normami slovenského právneho poriadku, pričom rozsah odôvodnenia považoval za dostatočný a skutkové zistenia a právne

závery vyšetrovateľa okresného riaditeľstva považoval za správne a vychádzajúce zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu.

30. Pretože okresná prokuratúra sa stotožnila s odôvodnením uznesenia okresného riaditeľstva ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020, ústavný súd sa aj s týmto uznesením náležite oboznámil, pričom však ústavný súd na tomto mieste už nepovažoval za potrebné opakovať celú argumentáciu uznesenia okresného riaditeľstva ČVS: ORP-368/1-VYS-TN-2020 z 11. júna 2020, keďže táto je sťažovateľovi dobre známa.

31. Ako z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľ sa trestným oznámením jednoznačne domáhal trestného stíhania zodpovednej osoby a svoj neúspech v tomto smere považoval za porušenie svojich práv. Ako však už ústavný súd uviedol, právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby proti nej na všeobecnom súde prokurátorom nemožno považovať za súčasť základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto k jeho porušeniu napadnutým uznesením okresnej prokuratúry nemohlo dôjsť. Účelom trestného konania nie je bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu a oznamovateľ trestného činu nemá právo na konkrétny výsledok prešetrenia a posúdenia svojho trestného oznámenia, má však právo, aby sa orgány činné v trestnom konaní jeho oznámením riadne zaoberali.

32. V tomto ohľade ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa zistil, že vyšetrovateľ okresného riaditeľstva sa trestným oznámením sťažovateľa riadne zaoberal, zadovážil si potrebné dôkazy a na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že neboli naplnené skutkové znaky trestného činu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona alebo trestného činu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. b) Trestného zákona zo strany [REDAKOVANÉ], ktorého v predmetnom trestnom oznámení označil sťažovateľ. Z uvedeného vyplýva, že vyšetrovateľ okresného riaditeľstva na podané trestné oznámenie sťažovateľa reagoval v rámci postupu pred začatím trestného stíhania upraveného Trestným poriadkom (§ 196 až § 198 Trestného poriadku) zákonným spôsobom, a teda riadne splnil

svoje povinnosti vyplývajúce z uvedených zákonných noriem, pričom vydal rozhodnutie, ktoré na základe sťažnosti sťažovateľa v rámci „sťažnostného“ konania preskúmala okresná prokuratúra ako nadriadený orgán, ktorá sa so závermi vyšetrovateľa stotožnila a vyhodnotila uznesenie vyšetrovateľa inšpekcie ako zákonné a vecne správne, pričom uviedla aj dôvody, pre ktoré nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty oznámených trestných činov.

33. Sťažovateľom napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým uznesením okresnej prokuratúry a obsahom tohto práva neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavnú sťažnosť preto v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 477/20/3309-5 zo 6. júla 2020 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

34. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

35. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený,

nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

36. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovел (bod 1 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu